

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za posameznika 110 lir), za 1/2 leta 50 lir za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Telesna izdaja letno 60 lir. Plača in tozi se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 26. Tel. 26.52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.963.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 17. marca 1944

Preis - Cena L 0'80

Cene trboveljskega premoga

Na podlagi določil čl. 1. naredbe z dne 9. V. 1941, št. 17, Sl. l. 48/31 v zvezi z določili čl. 2. uredbe o cenah Sl. l. 68/15/40 odobravam sledeče najvišje cene za uvožen trboveljski premog:

Cena franko Zalag za eno tono: kosovec lir 320.48, kockovec lir 297.30, orehovec lir 249.70, grahovec lir 225.20, zdrob lir 189.82; cena franko skladišče trgovca zaokroženo: kosovec lir 420, kockovec lir 393, orehovec lir 382, grahovec lir 310, zdrob lir 270. Pri oddaji premoga franko vagon postaja Ljubljana se gornje cene znižajo za 25 lir pri toni. Tehtarina in državna taksa pri dobavi državnim ustanovam se računata posebej. Gornje cene stopijo v veljavo z dnem 1. marca 1944.

Cene v smislu odredbe čl. 4. naredbe z dne 9. V. 1941 je treba objaviti v prodajnih pisotarih.

Prezident divizijski general
Leon Rupnik l. r.

Sprejemanje poškodovanih bankovcev

Pokrajinska zveza delodajalcev Ljubljanske pokrajine sporoča naslednje:

Združenju denarnih in zavarovalnih zavodov je na svoje intervencije, da bi se poškodovani denar zamenjaval, prejelo od šefa pokrajinske uprave naslednji dopis VIII, št. 1827/2 z dne 3. marca 1944:

»Banca d'Italia, podružnica v Trstu, bo izmenjavala tudi za Ljubljansko pokrajino obrabljene in poškodovane novčance in bankovce, ki so nesposobni za promet, toda samo v omejenem obsegu.

Res zelo slabe in poškodovane novčance in bankovci se bodo izločevali iz prometa po poštinih uradih in Poštni hranilnici.

Javne blagajne pa bodo sprejemale obrabljene in poškodovane novčance in bankovce kakor doslej.

Naknadno pa je združenje prejelo k drugemu odstavku citiranega dopisa naslednje pojasnilo:

Drugi odstavek dopisa je razumeti tako, da bodo poštini uradi in Poštna hranilnica sprejemali poškodovane novčance in bankovce samo v rednem prometu t. j. v primeru plačila nakazil itd., ne bodo pa morda poškodovanega denarja zamenjavali.

Razen tega so pa tudi davčne uprave prejele navodila, da morajo sprejemati poškodovani denar.

Združenje denarnih in zavarovalnih zavodov pa se še nadalje stalno prizadeva, da bi pristojna oblastva določila zavod, ki bi poškodovani denar tudi zamenjaval in ne samo sprejemal v plačilo.

Podporni boni

Socialne pomoči Vrhovnega komisarja (Soziales Hilfswerk der Obersten Kommissars). Trgovci, ki so predložili bone Združenju trgovcev, naj takoj dvignejo v pisarni Združenja odpadajoče jim zneske.

Denarne premije za odvoz lesa v Nemčiji

Za izredne storitve pri odvozu lesa iz gozda se dovolijo letos v Nemčiji iz državnih sredstev posebne premije. Premija se plačuje v odstotkih odvoznega plačila za v običajno količino odvoza. Kot letni normalni odvoz velja v kmet-

Ustanovitev Kmetijske zbornice

V »Službenem listu« št. 19, od 15. t. m. je izšla naredba šefa pokrajinske uprave o ustanovitvi Kmetijske zbornice za Ljubljansko pokrajino.

O ustanovitvi in nalogah ter o članstvu in vodstvu zbornice vsebuje naredba naslednja določila:

Člen 1. — Za izvrševanje nalog, ki jih ima kmečko poverjenišтво za Ljubljansko pokrajino, se ustanavlja Kmetijska zbornica za Ljubljansko pokrajino s sedežem v Ljubljani.

Kmetijska zbornica je javno-pravno telo; ima značaj pravne osebe.

Naloge kmetijske zbornice

Člen 2. — Kmetijska zbornica zastopa in varuje koristi podeželskega prebivalstva, uravnava njegovo strokovno, socialno, npravstveno in kulturno vzgojo ter pospešuje kmetijstvo in gozdarstvo.

Kmetijstvo in gozdarstvo v smislu te naredbe obsega kmetijsko in gozdno proizvodnjo v vseh njenih panogah.

Člen 3. — Kmetijska zbornica ima zlasti sledeče naloge:

1. da proučuje želje in predloge o vseh kmetijskih in gozdarskih zadevah;
2. da obvešča zakonodajna mesta in oblastva na njih zahtevo kakor tudi iz lastne pobude o vseh svojih opažanjih glede potreb kmetijstva in gozdarstva na vseh področjih, ki zadevajo koristi kmetijstva in gozdarstva, in da podaja tozadevne predloge;
3. da oddaja svoje mnenje o osnutkih zakonov in drugih predpisov, ki zadevajo koristi kmetijstva in gozdarstva, ter ob ustanavljanju javnih zavodov, namenjenih pospeševanju kmetijstva in gozdarstva, izvoz kmetijskih in gozdnih proizvodov ali pouk o kmetijstvu in gozdarstvu;

4. da sodeluje ali se udeležuje pri upravljanju kmetijskih in gozdarskih zadev, zlasti tudi pri podeželskih stanovanjskih in naseljenih vprašanjih, pri določanju cen za kmetijske in gozdne proizvode, nadalje pri zbiranju statističnih podatkov in njih ugotavljanju, pri vseh ukrepih in ureditvah, ki zadevajo delovno razmerje ali povzdig gospodarskega in socialnega stanja prebivalstva, ki se bavi s kmetijstvom in gozdarstvom, in sicer, kjer je to s posebnimi zakoni in predpisi določeno, ali na poziv oblastev;

5. da pospešuje po navodilih in pod nadzorstvom šefa pokrajinske uprave kmetijsko in gozdno proizvodnjo na vseh področjih in skrbi, da so na razpolago za ta namen potrebna obratna sredstva (kakor semena, umetna gnojila, plemenske živali, stroji in orodje itd.);

skih obratih za vsakega konja 50 plm³, za vprežnega vola 40 in za vsak odvozní stroj 300 polnih m³. Pri obrtnih obratih se zviša normalni odvoz za vprežnega konja na 250, vola na 200 in za stroj na 1500 plm³. Premija znaša 10 % za odvoz, ki presega do 200 % normalnega, za odvoz nad 200 % pa 15 % odvoznega plačila. Od premije so izključena drva in vesles, ki ga kupec odvozi z lastnimi sredstvi.

6. da ustanavlja in upravlja naprave in zavode za pospeševanje kmetijstva in gozdarstva, vnovčevanja in izvoza kmetijskih in gozdnih proizvodov, kmetijskega pouka, preizkuševanja in raziskavanja ali da sodeluje pri ureditvi in upravi takih ustanov;

7. da daje nasvete podeželskemu prebivalstvu in vseh gospodarstev in tehničnih vprašanjih kmetijstva in gozdarstva;

8. da izdaja svojim članom potrdila in izprijčevala, ki jih od njih zahtevajo državna ali samoupravna oblastva glede okolnosti iz zborničnega področja;

9. da izvršuje tudi druge naloge, ki so ji poverjene po zakon-skih ali drugih predpisih.

Razmerje kmetijske zbornice do oblastev.

Člen 4. — Kmetijska zbornica je pod nadzorstvom šefa pokrajinske uprave. Dolžna je dajati oblastvom na njih zahtevo v svojem področju pojasnila in jih podpirati v njihovem delovanju.

Kmetijska zbornica mora predložiti nadzornemu oblastvu vsako leto poročilo o svojem delovanju, računski zaključek in poročilo o stanju kmetijstva in gozdarstva ter gospodarstva v pokrajini sploh.

Oblastva in pospeševanju kmetijstva in gozdarstva namenjene ustanove so dolžne dajati kmetijski zbornici pojasnila, ki so ji potrebna za izvrševanje njenih nalog, in jo podpirati v njenem delovanju.

Oblastva morajo zaslišati kmetijsko zbornico pred ureditvijo vprašanj splošne narave, ki zadevajo koristi kmetijstva in gozdarstva.

Člani kmetijske zbornice.

Člen 5. — Člani kmetijske zbornice so brez razlike spola:

1. fizične in pravne osebe,
 - a) ki se kot lastniki, zakupniki ali uživalci kmetijsko ali gozdarsko izkoriščanih zemljišč, ležečih v Ljubljanski pokrajini, na teh zemljiščih na svoj račun bavijo s kmetijstvom ali gozdarstvom kot glavnim poklicem,
 - b) ki sicer niso lastniki, zakupniki ali uživalci kmetijskih ali gozdnih zemljišč, vendar se bavijo na svoj račun s kmetijstvom ali gozdarstvom kot glavnim poklicem, kakor mlekarji, perutninarji, viničarji, ribiči itd.;
2. kmetijske in gozdarske pridobitne in gospodarske zadruge in njih zveze;
3. družinski člani (sorodniki, svaki, posinovljeni, rejenci, oskrbovanci) zgoraj v točki 1. navedenih oseb, kolikor živijo s temi v skupnem gospodinjstvu, delajo v njih kmetijskem ali gozdarskem obratu brez plače v gotovini in nimajo kakega drugega poklica;
4. delavci, ki so na osnovi delovnega razmerja zaposleni v kmetijstvu ali gozdarstvu kot svojem glavnem poklicu.

Za vse spredaj označene osebe je članstvo zakonito.

Člen 6. — Vsi člani kmetijske zbornice imajo enake pravice in dolžnosti po tej naredbi in poslovniku zbornice. Imajo pravico, da se radi zaščite in pospeševanja svojega gospodarstva in radi za-

ščite svojih pravic koristijo z vsemi njenimi napravami. Dolžni so dajati kmetijski zbornici vsa pojasnila, poročila in podatke, ki so ji potrebni za njeno delovanje.

Članski prispevki.

Člen 7. — Kmetijska zbornica je upravičena pobirati za kritje stroškov svojega poslovanja in svojih naprav od svojih članov članski prispevek. Natančnejše določbe se predpišejo s poslovnikom.

Vodstvo kmetijske zbornice.

Člen 8. — Kmetijsko zbornico vodi kot njen predsednik prvi na mestnik pokrajinskega kmečkega poverjenika po njegovih navodilih in pod njegovim nadzorstvom. Predsedniku v pomoč je svet pokrajinskega kmečkega poverjenika.

Zbornico zastopa navzven predsednik.

Razvoj madžarske industrije

»Südost-Echo« označuje razvoj madžarske industrije takole:

L. 1942. je bilo ustanovljenih na Madžarskem 39 novih industrijskih podjetij, okrog 120 obrtnih obratov pa se je ustavilo med industrijska podjetja. Od začetka vojne do začetka l. 1943. je bilo ustanovljenih 136 industrijskih podjetij, 497 obrtnih obratov pa se je industrializiralo. Od l. 1938. do 1942. je dobila Madžarska okrog 300 novih industrijskih podjetij.

L. 1942. so naštelj v povečani državi 5648, v trianonski Madžarski pa 4216 industrijskih obratov. Največ novih industrijskih obratov je bilo takrat ustanovljenih v trianonski Madžarski, lani pa se je industrija močno razširila tudi na nove pokrajine in so bili v trianonskih mejah ustanovljeni samo 4 novi industrijski obrati. V madžarskem gospodarstvu je bila decentralizacija industrije že dokaj let velik problem, lani pa se je začela industrija razvijati tudi v provinci. To je važno in potrebno, ker je v kmetijstvu preveč ljudi, čeprav smatrajo Madžarsko za kmetijsko-industrijsko državo.

V Nemčiji živi na 100 ha kmetijskih zemljišč 66 ljudi, v Bolgariji 104, na Madžarskem pa 76. Iz teh podatkov, ki veljajo za l. 1930. do 1933., je razvidno, da je tudi v madžarskem kmetijstvu preveč ljudi, čeprav ne v toliki meri kakor v Bolgariji, in da bi bila potrebna razširitev industrije na provinco tudi zaradi razbremenitve kmetijstva.

V madžarski industriji je bilo l. 1938. zaposlenih 348.000, l. 1942. pa že 534.000 delovnih moči. Ves prirastek znaša 53%, v sami trianonski Madžarski pa 30%. V istem razmerju se je zvišalo število delovnih dni, povprečni dnevni delovni čas pa je bil 8.2 in 8.6 ur. Še bolj kakor število delavcev, se je od l. 1938. do 1942. zvišalo število nameščenecv in uradnikov, kar za industrijo ni ugodno kot znak preveč kompliciranih upravnih aparatov. L. 1941. je bilo 45.446, naslednje leto pa 53.466 industrijskih nameščenecv in uradnikov, dočim se je v istem času

Predsednik skrbi za pravilno opravljanje poslov zbornice; pri tem mora skrbeti za to, da se upoštevajo zakonski predpisi, zlasti da se zbornica drži svojega področja in ravna po poslovniku.

Stalni namestnik predsednika je rvanatelj zborničnega urada.

Člen 9. — Seje članov sosveta se vrše, kadar koli se zdi to predsedniku zbornice potrebno, in sicer po njegovi odredbi in pod njegovim predsedstvom. Vsekakor pa se morajo vse važnejše zadeve pred njihovo rešitvijo predložiti sosvetu radi posvetovanja in predloga.

Predsednik more po svojem predudarku sklicati na posvetovanje tudi ožji svet, t. j. člane sosveta brez okrajnih kmečkih poverjenikov. Prav tako je upravičen sestaviti iz članov sosveta, in če je potrebno ob pritegnitvi strokovnjakov, stalne odbore, za obravnavanje posameznih določenih vprašanj iz zborničnega področja pa tudi posebne strokovne odbore.

Natančnejše določbe o sejah sosveta, o postavitvi in delu odborov predpiše poslovnik.

Število industrijskih delavcev zvišalo od 419.700 na 451.800.

Znak zadovoljivega razvoja je povečana potrošnja električne energije. Od l. 1938. do 1942. se je v trianonski Madžarski potrošnja električne sile zvišala od 789 tisoč na 1.158.000 kWh ali za 48%, kapaciteta industrijskih strojev pa v vsej državi za 40%, v sami trianonski Madžarski pa za 20%. Pri tem porastu potrošnje električne energije pa je treba upoštevati, da potrebuje madžarska industrija dosti več električnih strojev in motorjev, kakor pa jih je mogoče zdaj producirati doma ali pa dobiti iz inozemstva.

Madžarska vlada je nedavno napovedala nove ukrepe za decentralizacijo industrije. Ta decentralizacija pa ne bo izvedena na ta način, da bi se industrijski obrati selili iz državnega središča na podeželje, temveč doseči jo hočejo s tem, da se omogoči napredek industrijskih obratov, ki so že v provinci. Vlada bo izdatno podpirala industrijska podjetja, ki se ustanavljajo v provinci. Državna podpora za taka nova podjetja bo v kratkem določena s posebnim zakonom. Ta način industrijske decentralizacije se utemeljuje s tem, da Madžarski niso potrebni orjaški industrijski obrati, temveč iz gospodarskih, socialnih in tudi iz vojaških ozirov srednja industrijska podjetja, ki lahko uspevajo tudi v provinci. Srednje velika industrijska podjetja bodo našla v preobljudenih vaseh dovolj delovnih sil in z njimi bo ustvarjeno ravnotežje med kmetijstvom in industrijo.

Nemški parniki za Romunijo

Po sporočilu Romunsko-nemške trgovinske zbornice v Bukarešti je Romunija naročila v Nemčiji 4 donavske parnike po 80—100 t za hiter prevoz v donavski Delti ujetih rib. Istočasno se Romunija pogaja z nemškimi ladjedelnici ob Donavi za zgraditev štirih nadaljnjih parnikov. Za uspešnejši ribji lov je naročila nadalje Romunija 10 motornih čolnov na Švedskem.

Ohranitev vrednosti nemškega denarja

Državni gospodarski minister Wagner ravnal je govoril po radu o nemškem denarju, minister je med drugim dejal:

Nemški denar se je oprostil mednarodnim spon ter se z devizo zakonodajno zavaroval od zunaj. Stalnost nemškega denarja je prvi pogoj za ohranitev pravičnega razmerja med vrednostmi.

Nemški denar ni vrednostni znak neke banke, temveč je vrednostni znak nemškega dela. Nemec smatra danes za samo po sebi razumljivo, da ostanejo cene za življenjsko važne predmete tudi v vojni stabilne.

Kako velikansko gospodarsko politično in socialno delo je v tem času, postane jasno, če se opazuje, kako v sovraznih deželah cene v vojni povsod močno narasčajo in kako zaradi tega nastajajo mezdni spori, stavke in druga težka socialna vznemirjanja, ki povzročajo vedno znova občutne motnje v proizvodnji.

Minister je nato obravnaval vprašanje, če ne bo morda država segla tepega dne po prihrankih ljudi, ker bi jih potrebovala za kritje vojnih dolgov. Odgovor na to je jasen in preprost: Država tega ne bo storila, ker teh prihrankov za kritje dolgov ne potrebuje. Država pa tega tudi ne sme storiti, ker je dala varovalcem obljubo, da bo nemškemu ljudstvu njegove prihranke očuvala.

Glede vojne zadolžitve države pa je treba reči naslednje: Dolgovi se morejo plačati samo z delom, če se ne morejo v celoti ali deloma odplačati. Državni ozir prepoveduje, da bi se dolgov odplačali v obliki, ki bi omajala ne samo zaupanje, disciplino in red, temveč tudi vse gospodarsko in socialno življenje. Vojne dolgove države bo pač morala prevzeti na svoje rame celotna narodna skupnost, pri čemer pa bodo morali prevzeti več bremen oni, ki imajo večje premoženje in ki so rešili večje dohodke iz vojne v mirno dobo.

Sicer pa ni problem vojne zadolžitve samo nemško, temveč tudi evropsko in svetovno-politično vprašanje. Danes je že toliko gotovo, da se ne bo odpravila nemška vojna zadolžitve niti s konfiskacijo hranilnih vlog, niti z inflacijo. Že samo dejstvo, da imajo od bombnega terorja oškodovani ljudje samo še pravico na odškodnino v markah, nalaga državi dolžnost, da skrbi za ohranitev vrednosti nemškega denarja.

Kreditni za mlinsko industrijo in žitno trgovino na Madžarskem

Podjetja mlinske industrije in trgovci z žitom na Madžarskem dobivajo ob začetku kampanje za svoje obratovanje in poslovanje od velikih bank šestmesečne kredite. Zda se je izkazalo, da je pri številnih mlinskih podjetjih ta rok prekratek, ker je v mlinskih še dosti neprevzete in neplačane moke. Podjetja so prosila za podaljšanje kreditov.

Žitna trgovina je dobila za zadnjo kampanjo za 40 milijonov pengö posojil. To vsoto si je delilo 12 tvrdk, ki smejo kupovati žito v vsej deželi, ter 15 trgovcev, ki imajo določene nakupne okoliše. Da se onemogoči vsaka zloraba teh kreditov za žitno trgovino, rešuje odslej vse prošnje za kredite odbor, ki ga tvorijo predstavniki žitne trgovine in bank, ki delijo kredite. Posojila, ki jih dobe trgovci z žitom, se skoraj vsa vrnejo v šestih mesecih, pri mlinski industriji pa to ni mogoče predvsem zaradi tega, ker traja razdelitev moke dalje časa in ker mnogi mlini ne delajo neposredno za trgovino, temveč za aprovizacijska oblastva in ustanove, ki dela ne plačajo takoj.

Gostilničarski vestnik

Ne delajte krivice gostilničarjem!

V zadnjem času je izšlo nekaj člankov s pavšalnimi očitki proti gostilničarjem, pavšalni očitki so skoraj vedno krivični, ker ni stana ne poklica, v katerem bi bili sami krivični ali sami posteljaki, more se zato reči, da so pavšalni očitki dokaz zle voje in da se zato najraje v normalnih casih sploh ne bi bilo treba ozirati. Ker pa živimo v nenormalnih casih, se izjemoma javimo tudi s temi pavšalnimi očitki, pa ceprav so po svoji vsebini samo neresni.

Tako se v enem teh člankov govori, da so si gostilničarji nabavili vino po 10 lir, prodajajo pa ga po 30 in tudi več lir, da oreh prodajajo vino tudi z več ko 200 oastomim dobickom. Tudi že poznavalec ve, da so te trditve ne samo brez podlage, temveč naravnost smesne. Naj nam samo pisec pavšalnega članka pove, kjer se govori na Goriskem ali v Tanju vino po 10 lir. Ustregel bo ne samo gostilničarjem in potrosnikom, temveč tudi Prevodu in uradu za cene. Tudi Prevod bi namreč rad dobavil vino po 10 lir liter, urad za cene pa bi z največjim veseljem poskrbel, da se za 10 lir kupljeno vino ne bi prodajalo niti po 20 lir, temveč precej ceneje. Zal pa je stvar takšna, da se danes ne dobi niti slabše vino ceneje ko po najmanj 18-20 lir liter. Zato tudi prav noben gostilničar ne more prodajati vina ceneje ko najmanj po 25 lir liter. Treba je namreč upoštevati, da je dovoz vina zelo drag, da je vsaka pošiljka zelo ovregana, poleg tega pa skoraj redno pri vsaki pošiljki mnogo vina manjka, in sicer dostikrat tudi po par sto litrov, a tudi še več. Vse to je tudi treba vračunati v ceno vina! A kje so še davščine, socialne dajatve in vsi drugi stroški, s katerimi je danes obremenjen prav vsak gostilničar.

Če bi pa bilo res, da bi se našel gostilničar, ki bi pri uradu za cene zahteval tako pretirane cene, potem pa naj pisec tega kriveca kar z imenom navede, ne pa pav-

šalno morebitni greh enega naprtna ves stan.

Gostilničarji se vneto bore za red in disciplino v svojih vrstah in prav bi bilo, če bi se vse pritožbe sporočale gostilničarski organizaciji.

Neresno je tudi jadikovanje, koliko vina popije Ljubljana. Ali pisec tega jadikovanja res ne ve, da je Ljubljana prehodno mesto in da popijejo tujei, ki potujejo skozi Ljubljano ali se v Ljubljani ustavijo prav mnogo vina. Človek mora res imeti zavezane oči, da tega ne ve.

Gostilničarski posel je danes silno težaven in gostilničarji res ne zaslužijo, da so predmet pavšalnih napadov. Koliko skrbi in dela ima danes gostilničar, da more nekaj nuditi svojim gostom! Koliko mora tvegati, koliko mora napraviti potov, koliko skrbi ima vedno, da si nabavi, kar zahtevajo gosti. Zaves ta trud, za vse te skrbi pa naj bo plačan gostilničar s pavšalnimi in krivičnimi očitki! Takšni pavšalni očitki vzbujajo mržnjo proti celemu stanu! Ali je morda to namen piscev teh pavšalnih člankov? Ali ni že mržnje danes mnogo preveč? Ali ni naloga vseh razsodnih ljudi, da se čim bolj omogoča sodelovanje vseh dobrih ljudi, da se zaocelijo rane, ki jih je dobil naš narod v tako neizrekljivo velikih meri?

Upamo zato, da se bodo takšni pavšalni očitki nehali in da se tudi gostilničarjem ne bo delala krivica, kajti tega naši pošteni in vestni gostilničarji res ne zaslužijo.

Še v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobti in svetlolika srajce ovratnike in manšete. Pere, sušimonga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH
 Poljanski nasip 4-6. Selenburgova 4
 Telefon št. 22-72.

Dohodki in premoženje v Švici

»Südsost-Echo« opozarja na gospodarsko in socialno sliko Švice, ki jo nudi statistika švicarskega obrambnega sklada. Ta sklad tvori davki od dohodkov in premoženja nad 5000 šv. frankov in po najnovejšem izkazu je davkoplačevalcev za obrambni sklad 414.186 oseb, kar je točno ena desetina vsega švicarskega prebivalstva. Priglašenci obrambnega davka so napovedali okrog 22 milijonov skupnega premoženja, kar je približno ena tretjina vsega narodnega premoženja, povprečno premoženje enega prijavljenca pa je okrog 52.000 šv. frankov. Prijavljenci obrambnega sklada so razdeljeni na tri skupine. V prvi skupini so samostojni (40%), v drugi nesamostojni pridobitniki (22%), v tretji pa rentniki (38%). Povprečno premoženje nesamostojnega pridobitnika je 37.578, rentnika pa 66.500 šv. frankov. Ti podatki niso samo dokaz blagostanja, temveč tudi izraz zadovoljive razdelitve premoženja. Posebno nazorno se to vidi pri skupini nesamostojnih pridobitnikov, v kateri je 127.734 oseb. Med njimi je 3419 ravnateljev, 10.341 vodilnih

in višjih nameščencev, 46.102 nižja nameščena in tudi 44.200 delavcev. Delavska skupina sama je prijavila 750 milijonov premoženja in pride tako na enega delavca povprečno 16.500 šv. frankov. Od vsega premoženja nesamostojnih pridobitnikov pride približno ena šestina na delavca, povprečno premoženje delavca pa znaša skoraj eno tretjino povprečnega premoženja samostojnega pridobitnika. Iz tega se vidi, da je premoženje med stanov in sloji v Švici bolj enakomerno razdeljeno kakor v mnogih drugih deželah. Čeprav nudi statistika obrambnega sklada samo pregled razdelitve ene tretjine narodnega premoženja, je gotovo, da tudi pri ostalih dveh tretjinah ne more biti večjih razlik, ker so pri delitvi ene tretjine narodnega premoženja zastopani vsi pridobitni sloji.

V skladu z zadovoljivo gospodarsko in socialno sliko je tudi nizko število milijonskih premoženj. V Švici je samo 1563 oseb, ki so napovedale milijonsko mejo presegajoče premoženje. Med njimi je samo 78 takih, ki imajo nad 5 milijonov šv. fr. premoženja.

IGN-VOK
 LJUBLJANA
 TAVČARJEVA 7 * BLEIWEISOVA 24
 NA DROBNO * NA DEBELO

Denarnišvo in zavarovalstvo

Izplačilo vlog Poštne hranilnice v Beogradu

Poštna hranilnica v Ljubljani izplačuje na podlagi odobritve šefa pokrajinske uprave v Ljubljani na svoji blagajni vsem vlagateljem hranilnih knjižic bivše Poštne hranilnice v Beogradu, ki imajo svoje stalno bivališče oziroma sedež v Ljubljanski pokrajini in so svoje vloge prijavili v l. 1941, tudi za mesec marec kvoto po Din 2.500 oziroma Lir 950.

Vlagatelji, ki niso v januarju in februarju t. l. dvignili odobrenih kvot, lahko dvignejo iste pošegornje kvote, ki je odobrena za mesec marec; skupno torej prejmejo po Din 5500 ozi. Lir 2090.

Vplačila v italijansko-nemški kliring

»Združenje denarnih in zavarovalnih zavodov Ljubljanske pokrajine« sporoča, da je Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero (Narodni zavod za izmenjavo z inozemstvom) podaljšal do 20. marca t. l. rok 29. februarja t. l., ki je bil poprej določen za plačilo obveznosti po tečaju Lir 7.6045 = 1 RM preko italijansko-nemškega kliringa, ki so zapadle pred 16. septembrom 1943 in ki se nanašajo na blagovne pogodbe z nemškimi tvrdkami in s tvrdkami, ki poslujejo v Češko-moravskem protektoratu in v zasedenih deželah (Belgija, Generalni gubernij, Norveška, Holandska, Srbija in Banat).

Visoka zadolžitve Švice

Dolgovi Švice se cenijo za bližnjo bodočnost na 8 milijard šv. fr., kar je za deželo s 4 milijoni prebivalcev precej. Primanjkljaj v lanskem proračunu znaša 1.7 milijarde, k temu znesku pa je treba prišteti še 2.6 milijarde za sanacijo železnice, ki je že neodločljiva. Najbolj pa obremenjujejo švicarske finance izredni vojni izdatki, ki so do konca 1943. znašali že 5.6 milijarde šv. fr., od česar je šlo za aktivno službo čet 3.4, za državno obrambo pa 1 milijarda. Od vseh vojnih izdatkov se je moglo z vojnimi davki pokriti 1.8 milijarde. Švicarski tisk pa računa, da se bo za obrambo dežele porabila še nadaljnja milijarda, da bi vsi dolgovi narasli na 8 milijard šv. fr.

Višino zavarovalnega prispevka za zavarovanje tobačnih nasadov proti oči na Hrvaškem je generalna direkcija za kmetijstvo določila na 4,5% vse vrednosti oddanega tobaka.

Priporoča se tvrdka

Robert Goli
 Ljubljana
 Šelenburgova ulica 3

Gospodarske vesti

V zasedenih zapadnih ozemljih je uvedla Nemčija v stavbeni stroki meze po storitvah. Večje storitve se bolj plačajo, pri storitvah, ki ne dosežejo ne krivdi delavca minima, pa se meza zniža pod normalno.

Madžarski finančni minister je izdal naredbo, da smejo družbe za obnovitev strojev in naprav odpisati največ 5% nabavne vrednosti v korist posebne obnovitvene rezerve. Ti odpisi smejo znašati največ 20% bilančnega čistega dobička ali 1 odstotek lastnega kapitala.

Na Madžarskem nameravajo ustanoviti ministrstvo za delo, Delavski odsek vladne stranke je že izdelal načrt o organizaciji tega ministrstva. Novo ministrstvo bo prevzelo tudi posle nekaterih drugih ministrstev, tako zaščitno dela, državno posredovalnico za delo, obrtno higieno, socialno zavarovanje in inšpekcijo dela.

Albanski delavci v Nemčiji morejo sedaj pošiljati domov svoje prihranke, in sicer obrtni in gozdni delavci po 150, kmetijski delavci pa po 100 RM mesečno.

D. d. »Autopromet« se je ustanovila v Zagrebu z delniško glavnico 3 milijonov kun. Namen družbe je trgovina z motornimi vozili vseh vrst.

Zaradi zmanjšanja števila živine in s tem gnoja ter manjšega uvoza umetnih gnojil na Slovaškem občutno primanjkanju gnojil. Več upna pa se za gnojenje ni moglo porabiti, ker se uporabljala apno na Slovaškem zelo malo.

Z rižem obdelana zemlja se je na Madžarskem v zadnjih stihir letih zelo povečala. Ob izbruhu vojne se riž gojil le na 40 johov veliki površini, sedaj se goji na 5500 johov. Lansko leto je bilo treba za prevoz pridelanega riža 1000 železniških vagonov.

Romunija je odposlala v Bolgarsko in Turčijo zastopnike, ki se bodo pogajali za uvoz 200 ton sira in 4000 ton riža. Skušali bodo tudi doseči, da dobavi Turčija Romuniji 12 vagonov bombaža.

Romunija bo dobavila Grčiji 800 vagonov žita.

Švica bo letos po turških časopisnih vesteh kupila v Turčiji 2 milijona kg tobaka, ki ga bo deloma plačala s prostimi devizami.

V Galacu je bilo razlašeno 18.000 kvadratnih kilometrov zemljišča, ki je bilo last mestnega magistrata. Zemljišče se bo porabilo za razširjenje tamkajšnje ladjedelnice.

V Porto Rico, ki ima 2 milijona prebivalcev, je 150.000 brezposelnih, ker se gospodarstvo v tej deželi zaradi vojne ni prav nič poživilo. USA ne store nič za zboljšanje gospodarskega položaja dežele, v kateri vlada prava revščina.

EVO

pralni prašek

Pijte kavo „Slast“ Ljubljana - Vič

Priporoča se
B. Kolb & Predalič
 Ljubljana — Kongresni trg

OKVIRJE izdeluje specialist KLEIN
 Wolfova 4